

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013 (CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT)

JOHDANTO

Tämä esitys on Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksessa 54 tarkoitettu selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2013 ja se annetaan toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Hallitus on käsitellyt selvityksen kokouksessaan 23.1.2014. Raision tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että tämä selvitys on annettu ja että sen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Raisio noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (2010). Koodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Raisio Oyj on Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kannatusjäsen.

Hallitus ei ole asettanut hallinnointikoodissa tarkoitettua tarkastusvaliokuntaa (suositus 24), koska koko hallitus voi hyvin käsitellä taloudellista raportointia ja valvontaa koskevat asiat ottaen huomioon konsernin liiketoiminnan laajuus ja se, että tilintarkastajat raportoivat toiminnastaan ja havainnoistaan hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa. Nimitysvaliokuntaa (suositus 28) hallitus ei ole asettanut, koska hallintoneuvoston keskuudesta valitsema nimitystyöryhmä valmistelee hallituksen jäsenten nimitysasioita.

Palkitsemisvaliokunnan riittäväksi jäsenmääräksi koko hallituksen jäsenmäärä huomioon ottaen on katsottu kaksi (suositukset 22 ja 31).

Sisällys

YHTIÖKOKOUS.....	2
HALLITUS.....	2
Hallituksen jäsenten henkilötiedot, osallistuminen kokouksiin ja heille suoritettut palkkiot .	3
Hallituksen valiokunnat ja työryhmät	4
HALLINTONEUVOSTO.....	5
Hallintoneuvoston jäsenten henkilötiedot, osallistuminen kokouksiin ja heille suoritettut palkkiot.....	6
Hallintoneuvoston nimitystyöryhmä	8
TOIMITUSJOHTAJA	8
JOHTORYHMÄ	8
SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	9
SISÄPIIRISÄÄNTELY	12
TILINTARKASTUS.....	12

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa.

Kutsun yhtiökokoukseen toimittaa hallitus ja kutsu julkaistaan aikaisintaan kolme kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta yhtiön internet-sivuilla ja muulla hallituksen mahdollisesti päättämällä tavalla. Yhtiökokouskutsu on julkaistava kuitenkin vähintään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2013 Turussa. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai asiamiehen edustamana 2 743 osakasta, jotka omistivat 36,2 miljoonaa osaketta eli 21,9 prosenttia koko osakekannasta. Hallituksen puheenjohtaja ja kaikki jäsenet sekä toimitusjohtaja olivat läsnä yhtiökokouksessa.

HALLITUS

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tehneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 68 vuotta. Hallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan toimikaudeksi kerrallaan.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuuden.

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä kokouksissaan ja on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Asioiden niin vaatiessa kokous voidaan pitää myös puhelinkokouksena. Puheenjohtaja kutsuu koolle hallituksen kokouksen tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Puheenjohtaja päättää kunkin kokouksen esityslistan sisällöstä toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenten tekemien esitysten perusteella. Esityslista ja mahdollinen ennakkomateriaali esillä oleviin asioihin liittyen toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään neljä arkipäivää ennen kokousta, ellei asian laatu muuta edellytä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsen tai asiantuntija esittelee hallitukselle sen päätettävät asiat.

Kokouksessa käsitellyistä ja päätetyistä asioista hallituksen sihteeri laatii pöytäkirjan, joka hyväksytään ja jonka kaikki läsnä olleet jäsenet allekirjoittavat seuraavassa kokouksessa.

Raisio Oyj:n hallitus on vahvistanut toimintaansa varten työjärjestyksen, jonka mukaan hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- vahvistaa Raision strategia ja tarkistaa säännöllisesti sen ajanmukaisuus
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä divestoinneista
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuosikatsaukset
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja ja hänen esityksestään hänen välittömät alaisensa sekä hyväksyä toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimus ja muut etuudet

- päättää johdon ja henkilöstön kannustus- ja palkkiojärjestelmistä sekä tehdä tarvittaessa niistä johtuvat esitykset yhtiökokoukselle
- perehtyä vuosittain konsernin toimintaan liittyviin keskeisiin riskeihin ja niiden hallintaan
- varmistaa konsernin suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmien toimivuus
- vahvistaa konsernin keskeiset periaatteet, eettiset arvot ja toimintatavat

Hallituksen jäsenmäärä vuonna 2013 oli kuusi aina yhtiökokoukseen 27.3.2013 asti, minkä jälkeen viisi. Anssi Aapolan kuoltua hallitus on toiminut nelijäsenisenä heinäkuusta 2013. Kaikki vuonna 2013 hallituksen jäseninä toimineet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana 10 kertaa ja piti lisäksi 4 puhelinkokousta sekä järjestäytymiskokouksen välittömästi yhtiökokouksen jälkeen. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 97,2; jäsenkohtaiset tiedot osallistumisesta jäljempänä.

Hallitus toteutti toimintansa ja työskentelytapojensa arvioinnin syksyllä 2013 sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot, osallistuminen kokouksiin ja heille suoritettut palkkiot

Puheenjohtaja

Matti Perkonaja

Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Mynämäki, Suomi

Koulutus: ylioppilasmerkonomi

Keskeinen työkokemus: HKScan Oyj: toimitusjohtaja 2009–2012, talousjohtaja 2000–2009

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2011 ja puheenjohtaja 27.3.2013 lähtien

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: työnantajien neuvottelukunnan jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 15/15

Palkkiot vuonna 2013: 60 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 3 097 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 6 931 kpl

Varapuheenjohtaja

Michael Ramm-Schmidt

Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004-, Hackman Oyj Abp 2004:

konserninjohtaja, Hackman Metos Oy Ab 1995-2004: toimitusjohtaja, Hackman Designor Oy Ab

1989-1994: toimitusjohtaja, International Masters Publishers Inc. 1986-1989: toimitusjohtaja,

Skandinavisk Press AB 1984-1986: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy:

hallituksen jäsen, Stalatable Oy: hallituksen puheenjohtaja, Stiftelsen Svenska

Handelshögskolan: hallintoneuvoston jäsen, Menuumat Oy: hallituksen puheenjohtaja

Osallistuminen kokouksiin: 14/15

Palkkiot vuonna 2013: 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 53 651 kpl

Erkki Haavisto

Maanviljelijä

Syntymävuosi: 1968

Kotipaikka: Raisio, Suomi

Koulutus: MMM, agronomi

Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1993-

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.: metsäjohtokunnan jäsen, Metsänhoitoyhdistys Lounametsä: hallituksen puheenjohtaja, Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Raision kaupunki: kaupunginhallituksen jäsen (14.1.2013 asti), Salaojituksen Tukisäätiö s.r.: hallituksen jäsen, Turun Seudun Osuuspankki: hallituksen jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 14/15

Palkkiot vuonna 2013: 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja K 364 940 kpl ja sarja V 141 200 kpl

Pirkko Rantanen-Kervinen
Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Vantaa, Suomi

Koulutus: Ekonomi, HKKK

Keskeinen työkokemus: Turkistuottajat Oyj (nyttemmin: Saga Furs Oyj) 2009-2010: Executive Advisor, 1991-2009: toimitusjohtaja, 1989-1991: varatoimitusjohtaja, 1987-1989: rahoitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2010

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Finnvera Oyj: hallituksen jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö: hallintoneuvoston jäsen, LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö: hallituksen puheenjohtaja

Osallistuminen kokouksiin: 15/15

Palkkiot vuonna 2013: 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 6 861 kpl

Simo Palokangas toimi hallituksen puheenjohtajana marraskuusta 2006 lähtien 27.3.2013 asti. Hän ei yhtiöjärjestyksen perusteella ollut vaalikelpoinen hallituksen jäseneksi uudelle toimikaudelle. Palokankaan palkkio toimikaudelta 2012 – 2013, 60.000 euroa, on suoritettu kokonaisuudessaan vuonna 2012; siitä rahana noin 80 % ja osakkeina noin 20 % luovuttamalla 4 566 vaihto-osaketta. Palokangas osallistui kaikkiin kolmeen hallituksen kokoukseen toimikautenaan vuonna 2013.

Anssi Aapola toimi hallituksen jäsenenä marraskuusta 2006 aina kuolemaansa 6.7.2013 asti. Vuonna 2013 hänelle suoritettiin palkkiona 12.000 euroa, josta noin 80 % rahana ja noin 20 % vaihto-osakkeina, joita hänelle luovutettiin 699 kappaletta. Aapola osallistui kaikkiin kahdeksaan hallituksen kokoukseen periodilla tammikuu – kesäkuu vuonna 2013.

Hallituksen sihteerinä on vuodesta 2000 toiminut oikeustieteen kandidaatti, rahoitusjohtaja Janne Martti.

Hallituksen valiokunnat ja työryhmät

Hallituksen vastuulle kuuluvien palkitsemis- ja nimitysasioiden valmistelun tehostamiseksi hallitus on asettanut palkitsemisvaliokunnan.

Palkitsemisvaliokunnan tehtävinä ovat (1) toimitusjohtajan ja tämän mahdollisen sijaisen palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu, (2) toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja muuhun johtoon kuuluvien henkilöiden nimitysasioiden valmistelu ja

seuraajakysymysten arviointi, (3) johdon, avainhenkilöiden ja henkilöstön kannustin- ja palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu sekä (4) merkittävien organisaatiomuutosten valmistelu.

Valiokuntaan kuuluu kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan. Huhtikuussa 2013 jäseniksi on valittu Matti Perkonoja ja Michael Ramm-Schmidt.

Valiokunta kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta niin usein kuin asiat vaativat ja se voi käyttää tarpeelliseksi arvioimissaan määrin niin yrityksen omia kuin ulkopuolisia asiantuntijoita. Valiokunnan sihteerinä toimii hallituksen sihteeri tai konsernin henkilöstöasioista vastaava johtaja. Vuonna 2013 palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme kertaa ja kaikki jäsenet olivat läsnä näissä kokouksissa.

Hallituksen asettaman viljatyöryhmän tavoitteena on edistää viljaa ja öljykasveja käyttävien Raision liiketoimintojen toimintaedellytyksiä ja turvata kotimaisen raaka-aineen saanti tuottamalla ja jakamalla informaatiota ko. kasvien tuotannosta ja käytöstä hallintoelimille ja sidosryhmille. Työryhmään kuuluvat yksi hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Raisio Oyj:n toimitusjohtaja, Raisioagro-yksiköstä vastaava johtaja ja viljakauppatoiminnoista vastaava johtaja. Hallitus on keskuudestaan valinnut työryhmään Erkki Haaviston. Työryhmä kokoontui vuoden 2013 aikana kaksi kertaa.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 25 jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tekevästä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Kevään 2013 yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi 25. Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten rinnalla hallintoneuvostoon kuuluu jäsenenä kolme Raisio-konsernin Suomessa toimivan henkilöstön muodostamien henkilöstöryhmien valitsemaa edustajaa. Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla on oikeus olla läsnä sekä käyttää puheenvuoroja kaikissa Raisio Oyj:n hallituksen kokouksissa.

Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan toimikaudeksi, joka alkaa ensimmäisestä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävästä hallintoneuvoston kokouksesta ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä ensimmäisessä hallintoneuvoston kokouksessa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Michael Hornborg 27.3.2013 asti, minkä jälkeen puheenjohtajan tehtävää hoiti varapuheenjohtaja Holger Falck 28.5.2013 asti, jolloin hallintoneuvosto valitsi puheenjohtajakseen Paavo Myllymäen.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2013 kolme kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 92,0.

Hallituneuvoston jäsenten henkilötiedot, osallistuminen kokouksiin ja heille suoritettut palkkiot

	Jäsen vuodesta	Hallituneuvosto		Nimitystyöryhmä			Palkkiot yhteensä	
		Läsnä	Palkkiot	Läsnä	Palkkiot	Palkkiot		
Paavo Myllymäki, puheenjohtaja 28.5.2013 alkaen Mietoinen, s. 1958 Toiminnanjohtaja, maanviljelijä	1998	3 / 3	900	2 / 2	600	15300	*)	
Michael Hornborg, puheenjohtaja 27.3.2013 asti Lohja, s. 1966 MMM, maanviljelijä	2008 - 27.3.2013	1 / 1	300	1 / 1	300	900	**)	
Holger Falck, varapuheenjohtaja Sipoo, s. 1957 Agronomi, maanviljelijä	2006	3 / 3	900	2 / 2	600	4400	***)	
Cay Blomberg Kemiö, s. 1947 Agrologi, maanviljelijä	2009	3 / 3	900			900		
Risto Ervelä Sauvo, s. 1950 Valtiotieteen maisteri, maanviljelijä	1991	3 / 3	900			900		
Vesa Harjunmaa Huittinen, s. 1973 Agrologi, maatalousyrittäjä	2011	3 / 3	900			900		
Mikael Holmberg Parainen, s. 1961 Agrologi, maanviljelijä	1998 - 2008 2012	2 / 3	600			600		
Markku Kiljala Reisjärvi, s. 1971 Maanviljelijä, maaseutuyrittäjä	2012	3 / 3	900			900		
Timo Könttä Masku, s. 1968 Merkonomi, kauppias	2011	2 / 3	600			600		
Hans Langh Piikkiö, s. 1949 Merenkulkuneuvos, toimitusjohtaja, maanviljelijä	1990	3 / 3	900	2 / 2	600	1500		
Pirkko Lönnqvist, Henkilöstön edustaja Turku, s. 1955, rahtaaja	2007 - 30.6.2011 2012	3 / 3	0			0		
Juha Marttila Simo, s. 1967 MMT, maanviljelijä	27.3.2013	2 / 2	600			600		

Jarmo Mäntyharju Oripää, s. 1961 Agrologi, maanviljelijä	2009	3 / 3	900	1 / 2	300	1200
Kari Niemistö Helsinki, s. 1962 Toimitusjohtaja	2008	3 / 3	900			900
Jyrki Nurmi, Henkilöstön edustaja Turku, s. 1957, pakkaaja	2008	3 / 3	0			0
Yrjö Ojaniemi Lapua, s. 1959 Toiminnanjohtaja	2002	3 / 3	900			900
Heikki Pohjala Harjavalta, s. 1959 Agrologi, maanviljelijä	2006	3 / 3	900			900
Juha Salonen Kaarina, s. 1973 Toimitusjohtaja	2010	2 / 3	600			600
Jari Sankari, Henkilöstön edustaja Piikkiö, s. 1957, tekninen päällikkö	2007	3 / 3	0			0
Urban Silén Perniö, s. 1959 Agrologi, maanviljelijä	2003	3 / 3	900			900
Mervi Soupas, Sauvo, s. 1968 KTM, maanviljelijä	27.3.2013	2 / 2	600			600
Tuula Tallskog Pertteli, s. 1946 Hum. kandidaatti, emäntä	1998 - 27.3.2013	1 / 1	300			300
Hannu Tarkkonen Helsinki, s. 1950 Toimitusjohtaja	2006	2 / 3	600	2 / 2	600	1200
Johan Taube Tammisaari, s. 1950 Agrologi, maanviljelijä	1987	1 / 3	300			300
Arto Vuorela Pyhtää, s. 1960 Maanviljelijä	2010	3 / 3	900			900
Rita Wegelius Hattula, s. 1960 Agronomi, maanviljelijä	2006	3 / 3	900			900
Tapio Ylitalo Turku, s. 1955 Maanviljelijä	2006	3 / 3	900			900

*) Vuosipalkkio 12.000 euroa; lisäksi 300 euron palkkio jokaisesta hallituksen kokouksesta, jossa läsnä.
**) Palkkio hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävän hoitamisesta suoritettu kokonaisuudessaan vuonna 2012; lisäksi 300 euron palkkio jokaisesta hallituksen kokouksesta, jossa läsnä.
***) Palkkiona hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävän hoitamisesta periodilla huhtikuu-toukokuu 2013 suoritettu 2.000 euroa; lisäksi 300 euron palkkio jokaisesta hallituksen kokouksesta, jossa läsnä.

Palkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille on suoritettu yksinomaan rahana.

Hallintoneuvoston kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Siltä osin kuin on kysymys riippumattomuudesta suhteessa yhtiöön, kolme henkilöstöryhmien valitsemaa jäsentä eivät ole riippumattomia yhtiöstä, koska he ovat siihen työsuhteessa ja muut hallintoneuvoston 22 jäsentä ovat riippumattomia yhtiöstä.

Hallintoneuvoston nimitystyöryhmä

Hallintoneuvosto on asettanut nimitystyöryhmän valmistelemaan hallituksen jäsenten nimitysasioita. Työryhmä tekee ehdotuksensa hallintoneuvostolle, joka puolestaan voi tehdä ehdotuksen yhtiökokoukselle hallituksen jäseniksi valittavista henkilöistä. Työryhmään kuuluvat asemansa perusteella hallintoneuvoston puheenjohtaja Paavo Myllymäki (27.3.2013 asti Michael Hornborg) ja varapuheenjohtaja Holger Falck sekä kolme hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemaa jäsentä - Hans Langh, Jarmo Mäntyharju (28.5.2013 lukien) ja Hannu Tarkkonen; Paavo Myllymäki kuului työryhmään jäsenenä 28.5.2013 asti. Työryhmä piti kertomusvuoden aikana kaksi kokousta.

TOIMITUSJOHTAJA

Raisio Oyj:n toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä sen asettamien tavoitteiden mukaisesti (yleistoimivalta) sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Matti Rihko on hoitanut Raisio Oyj:n toimitusjohtajan tehtävää marraskuusta 2006. Hän on syntynyt vuonna 1962, on koulutukseltaan niin kauppatieteiden maisteri kuin psykologian maisteri ja asuu Turussa. Hänen keskeinen työkokemuksensa on seuraava: Raisio Oyj 2006: Ainesosat-yksikön johtaja, Altadis SA, Pariisi 2004-2006: Euroopan johtaja, Altadis Finland Oy 1999-2004: toimitusjohtaja, ja hänen keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävänsä ovat: Suomen Terveystalo Oy: hallituksen jäsen, Turku Science Park Oy: hallituksen jäsen, Turun kauppakamari: hallituksen jäsen, Turun yliopisto: hallituksen jäsen, Suomen lääketieteen säätiö sr: hallintoneuvoston jäsen. Rihko omistaa 272 530 Raisio Oyj:n vaihto-osaketta (31.12.2013) ja on osallisena johdon kannustinjärjestelmässä 2010 - 2013, jossa hänen ja konsernin johtoryhmän viiden jäsenen sekä Raisio Oyj:n omistama Reso Management Oy -niminen yhtiö omistaa 4.482.740 Raisio Oyj:n vaihto-osaketta. Toimitusjohtaja Rihko kuuluu myös konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisten kannustinjärjestelmien piiriin (osakepalkkiojärjestelmät 2013 - 2015 ja 2014 - 2016).

Toimitusjohtajan sijaista ei ole valittu.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja on Raisio Oyj:n toimitusjohtaja ja sen jäseninä ovat kuluttajabrändeistä ja liiketoiminnan kehityksestä vastaava johtaja, lisensoiduista brändeistä vastaava johtaja (29.4.2013 lukien), Raisioagro-yksiköstä vastaava johtaja, Benemilk-projektin vanhempi neuvonantaja (1.11.2013 lukien), talousfunktiosta vastaava johtaja, henkilöstöfunktiosta vastaava johtaja sekä lakiasioista vastaava johtaja, joka toimii myös johtoryhmän sihteerinä.

Konsernin johtoryhmä koordinoi konsernin eri toimintoja ja määrittelee koko konsernia koskevat tavoitteet, toimintapolitiikat ja prosessit. Johtoryhmä valmistelee konsernistrategiaa ja valvoo sen toteutumista sekä valmistelee toimitusjohtajan apuna hallitukselle päätösehdotukset asioissa, jotka koskevat koko konsernia. Johtoryhmän säännöllisten kokousten keskeisimmät aiheet ovat konsernin ja sen eri yksiköiden tulos ja ennusteet sekä erilaiset katsaukset. Suomessa toimivat johtoryhmän jäsenet pitävät lyhyen kokouksen viikoittain.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Toimintansa tuloksellisuuden varmistamiseksi Raisio valvoo jatkuvasti toimintojaan. Sisäisen valvontajärjestelmän avulla pyritään varmistamaan, että konsernissa toimitaan eettisesti, noudatetaan lakeja ja säännöksiä, konsernin toiminta on tehokasta ja tuloksellista ja että taloudellinen raportointi on luotettavaa. Sisäisellä valvonnalla ei kuitenkaan voida taata täydellistä varmuutta siitä, että riskien toteutuminen täysin voitaisiin välttää.

Raisiossa sisäinen valvonta ymmärretään prosessina, johon osallistuvat hallitus, johto ja muu henkilöstö. Raisio on määritellyt tärkeiksi katsomilleen alueille periaatteet, joita noudatetaan konserninlaajuisesti. Nämä periaatteet muodostavat perustan sisäiselle valvonnalle. Sisäinen valvonta ei ole erillinen organisaatio vaan osa konsernin kaikkea toimintaa.

Raision sisäinen valvonta lähtee konsernin arvoista, jotka osaltaan auttavat konsernin vision ja strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Raision perustavoitteet ovat kannattavuus, asiakastyytyväisyys ja hyvinvointi. Näitä perustavoitteita tukevia arvoja ovat osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö. Arvot ja perustavoitteet vaikuttavat jokapäiväiseen kanssakäymiseen asiakkaiden, toimittajien ja sijoittajien kanssa. Ne vaikuttavat myös erilaisiin sisäisiin politiikkoihin, käsikirjoihin ja ohjeisiin sekä muotoutuneisiin käytäntöihin.

Taloudellinen ohjaus ja valvonta

Liiketoimintojen sisäisestä valvontajärjestelmästä vastaavat liiketoimintayksiköiden johto ja controller-toiminto konsernin periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti.

Konsernin johtamisessa noudatetaan johtamisjärjestelmää, jossa keskeisellä sijalla ovat konsernin ja liiketoimintayksiköiden tulokortit sekä niihin liittyvät toimintasuunnitelmat sekä ns. vuosikello. Johtamisjärjestelmässä suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen ovat tärkeällä sijalla tehokkaan ja tuloksellisen toiminnan saavuttamiseksi. Suunnittelu ja seuranta rytmittyvät vuosikellossa määritellyn kalenterin mukaisesti. Keskeinen valvontaprosessi tehokkuuden ja tarkoituksenmukaisen toiminnan varmistamisessa on kuukausittainen johdon raportointi ja sen yhteydessä tehtävä toiminnan analyysi toteutuneen liiketoiminnan tuloksen sekä budjetoidun että kuukausittain päivitettävän ennusteen välillä.

Konsernin taloushallinto ja liiketoimintojen controller-toiminto tukevat ja koordinoivat konsernin taloudellista johtamista. Konsernin taloushallinto vastaa taloudellisen raportointiprosessin ja siihen liittyvien valvontajärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä. Näin liiketoimintojen ja eri organisaatiotasojen johto saa luotettavaa tietoa organisaation tavoitteiden saavuttamisesta.

Taloudellisen raportoinnin luotettavuus

Raisiossa ei ole erillistä tarkastusvaliokuntaa eikä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Konserni kuitenkin ostaa erikseen määriteltyihin kohteisiin sisäisen tarkastuksen palvelua konsernin

ulkopuolelta. Tarkastuksen kohteena ovat olleet osa uusimmista yrityshankinnoista sekä muita erikseen määriteltyjä kohteita. Hallitus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa ja tehokkuutta. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Pääsääntöisesti sisäisen tarkastuksen tehtävät on konsernissa katsottu tarkoituksenmukaiseksi sisällyttää konsernin taloushallinnolle ja liiketoimintojen controller-toiminnolle, jotka raportoivat konsernin talousjohtajalle riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyvissä asioissa.

Sisäisen valvonnan havainnoista ja liiketoiminnan riskeistä raportoidaan hallitukselle osana kuukausittaista taloudellista raportointia. Kun konserni käyttää ulkopuolelta ostettua sisäisen tarkastuksen palvelua, tämä raportoi suoraan hallitukselle.

Raision taloudellista raportointia hoidetaan yhtenäisin periaattein kaikissa konserniyhtiöissä. Sekä sisäisessä että ulkoisessa raportoinnissa sovelletaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Taloudellisen raportoinnin luotettavuuden edellytyksenä on laskentatoimen prosessien asianmukainen valvonta.

Taloudellisen raportoinnin valvonta pohjautuu konsernin määrittelemiin raportoinnin periaatteisiin ja ohjeistuksiin. Tilinpäätösstandardien tulkinta ja soveltaminen on keskitetty konsernin taloushallintoon, joka myös valvoo standardien ja ohjeiden noudattamista. Raportointiprosessin samoin kuin budjetointi- ja ennustamisprosessin määrittämisestä ja keskitetystä ylläpitämisestä vastaa konsernin taloushallinto. Käytössä on yhdenmukainen raportointijärjestelmä ja samoja periaatteita sovelletaan koko konsernissa.

Raisio on määrittänyt merkittävimpien liiketoimintojen osalta prosessinsa ja niihin liittyvät toiminnanohjausjärjestelmän tukemat valvontatoimenpiteet samoin kuin prosesseihin liittyvät muut valvontatoimenpiteet. Tietojärjestelmillä on sisäisen valvonnan kannalta tärkeä merkitys, koska useat valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan. Talousprosessiin liittyvät tiedonsiirrot on pyritty automatisoimaan mahdollisimman pitkälle ja automatisointia kehitetään edelleen. Järjestelmien ja tiedonsiirtoprosessien arviointiin on käytetty ulkopuolisia auditointeja.

Muut johtamisjärjestelmät

Henkilöstöjohtaminen

Raision sisäisen valvonnan järjestelmiin liittyvät myös henkilöstöjohtamisen prosessit ja käytännöt, joista henkilöstöhallinto vastaa ja jotka ovat osa Raision johtamisjärjestelmää. Niitä kehitetään tukemaan sisäistä valvontaa työntekijätasolla. Sisäisen valvonnan kannalta tärkeimpiä ovat osaamisen kehittäminen, minkä keinoja ovat rekrytointi, perehdyttäminen, koulutus ja työssä oppiminen, sekä palkitseminen, kehityskeskustelut ja henkilöstön mielipidekyselyt.

Laatu

Raision toiminnoista pääosa on ISO 9001 ja ISO 14001 –sertifiointin piirissä. Tuoteturvallisuuden jatkuvan kehittämisen varmistamiseksi ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi hyödynnetään elintarvikelaitoksissa myös elintarviketurvallisuusstandardeja. Laatujohtaminen tehokkuus nähdään Raisiolle erittäin tärkeänä. Laatujohtamisen noudattamista edellytetään kaikessa toiminnassa ja sitä valvotaan tehokkaasti.

Kestävä kehitys

Raisio noudattaa kaikkia toimintaansa koskevia paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä lakeja ja määräyksiä. Raision toiminta on ekologisesti ja eettisesti kestävällä pohjalla. Toimimalla

turvallisesti ja panostamalla turvallisuuden edistämiseen tuetaan toiminnan laatua ja taloudellisuutta.

Riskienhallinta

Riskien tunnistamisella ja niiden arvioinnilla on tärkeä merkitys sisäisen valvonnan onnistumiselle. Jotta konsernin toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta voidaan valvoa, on riskejä kyettävä hallitsemaan. Raision sisäisen valvonnan on annettava johdolle varmuus siitä, että laadittua riskienhallintapolitiikkaa noudatetaan.

Raision riskienhallintapolitiikassa on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut. Riskienhallinta on määritelty toiminnaksi, jonka tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan poistamaan, välttämään, vähentämään tai siirtämään. Raision riskikenttä jakaantuu strategiaan riskeihin, operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämällä. Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa ja päätöksentekoa. Elintarvikkeita valmistavan konsernin riskienhallinnassa turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden aiheuttamat vahingot ja niihin liittyvät vastuuriskit ovat keskeinen aihe.

Riskienhallintatoiminto vastaa riskienhallinnan koordinoinnista, kehittämisestä ja seurannasta ja raportoi talousjohtajalle. Riskienhallinnan kehittämisessä käytetään myös ulkopuolisia neuvonantajia. Riskienhallintatoiminto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

Liiketoimintayksiköt toteuttavat käytännön riskienhallintatyötä riskienhallintapolitiikan ja konsernin ohjeiden mukaisesti. Operatiivinen vastuu on kunkin yksikön ja toiminnon johdolla. Yksiköt kartoittavat ja tunnistavat riskejä muun muassa vuosisuunnittelun yhteydessä. Kriisitilanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Kukin liiketoimintayksikkö ja palvelufunktiot ml. rahoitus raportoivat tärkeimmistä riskeistään johtoryhmälle.

Liiketoimintariskejä on kuvattu liiketoimintojen katsauksissa vuosikertomuksessa ja muita taloudellisia riskejä sekä rahoitusriskejä tilinpäätöksessä.

Tiedotus ja viestintä

Konsernin raportointijärjestelmän ohjeet ja periaatteet ovat kaikkien taloudelliseen raportointiin osallistuvien saatavilla konsernin raportointijärjestelmän yhteydessä. Lisäksi taloudelliseen raportointiin ja valvontatoimenpiteisiin liittyviä ohjeita ja konsernin muita politiikkoja ja ohjeita on saatavilla konsernin intranetissä.

Seuranta

Konsernin ja liiketoimintayksikköjen tulosta ja muita tunnuslukuja seurataan kuukausittain tapahtuvalla raportoinnilla ja johtoryhmän säännöllisissä kokouksissa, millä varmistetaan myös sisäisen valvonnan toimivuutta. Johtoryhmä seuraa myös viikoittain konsernin eri yksiköiden myynnin kehitystä. Lisäksi liiketoimintayksiköt seuraavat liiketoimintansa myynnin ja tuloksen kehitystä tätä tiheämmällä frekvenssillä, useimmiten päivätasolla. Tuloksen lopullisesta arvioinnista vastaa hallitus kokouksissaan.

Konsernin taloushallinto seuraa sekä ulkoisen että sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen tulosraportoinnin oikeellisuuden ja seuraa myös sisäistä raportointia.

SISÄPIIRISÄÄNTELY

Raisio-konsernissa sovelletaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n, Elinkeinoelämän keskusliiton ja Keskuskauppakamarin laatimaa ja pörssin hallituksen antamaa sisäpiiriohjetta (2013) eräiltä kohdin täsmennettynä.

Konsernin sisäpiiri muodostuu ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä (ns. julkinen sisäpiiri) ja pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä, joiden lisäksi konsernissa voi aika ajoin olla myös hankekohtaisia sisäpiiriläisiä.

Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastajat. Pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin luetaan Raisiossa liiketoimintojen keskeisten vastuuhenkilöiden lisäksi mm. eräät tutkimuksen ja kehityksen sekä taloushallinnon päälliköt ja asiantuntijat sekä johdon assistentit. Pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin kuului 38 henkilöä 31.12.2013.

Raisio-konsernin sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla tai niihin oikeuttavilla arvopapereilla tai arvopapereilla, joiden arvo määräytyy em. arvopapereiden perusteella taloudellisen raportointijakson päättymisen ja jaksoa vastaavan osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamisen välisenä aikana.

Konsernin sisäpiirihallinto käyttää Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmää, jonka kautta tiedot ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksestaan ja lähipiiristään sekä näissä tapahtuneista muutoksista ovat julkisia arvopaperimarkkinalain edellyttämässä laajuudessa. Lain mukaan nähtävillä pidettävät tiedot Raision ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä sekä heidän ja heidän lähipiirinsä omistuksesta ja siinä tapahtuneista muutoksista on esitelty yhtiön Internet-sivuilla.

TILINTARKASTUS

Varsinaisina tilintarkastajina tilikaudella 2013 toimivat Mika Kaarisalo, KHT ja Kalle Laaksonen, KHT. Varatilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja Vesa Halme, KHT.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastajat raportoivat toiminnastaan ja havainnoistaan Raisio Oyj:n hallitukselle sen kokouksissa kolme kertaa vuonna 2013. Tilintarkastajat antavat osakkeenomistajille lain edellyttämän tilinpäätökseen liittyvän tilintarkastuskertomuksen vuosittain.

Palkkioita lakisääteisestä tilintarkastuksesta vuodelta 2013 maksettiin yhteensä 312.700 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:ltä ja samaan tilintarkastusketjuun kuuluvilta yhtiöiltä ostettiin muita palveluja yhteensä 13.100 eurolla.